

MINISTER FUNDUSZY
I POLITYKI REGIONALNEJ

MAŁGORZATA
JAROSIŃSKA-JEDYNAK

Warszawa, 13 marca 2020 r.

Adresat
Wg rozdzielnika

Dotyczy: działań możliwych do podjęcia w celu łagodzenia wpływu pandemii koronawirusa na realizację projektów współfinansowanych z środków UE.

Szanowni Państwo,

aktualna sytuacja zagrożenia epidemiologicznego niewątpliwie może negatywnie wpłynąć na część projektów realizowanych lub zaplanowanych do realizacji w ramach programów operacyjnych współfinansowanych ze środków UE. Mając na względzie wyjątkowy charakter zaistniałych okoliczności, instytucje systemu realizacji poszczególnych programów operacyjnych powinny dołożyć wszelkich starań, by – w ramach obowiązujących ram prawnych – zminimalizować wpływ pandemii koronawirusa na sytuację beneficjentów, realizowanych przez nich projektów oraz na wnioskodawców i wciąż trwające nabory.

Biorąc pod uwagę powyższe, pragnę przedstawić propozycje **działań możliwych do podjęcia przez właściwe instytucje, po przeprowadzeniu, case by case, szczegółowej analizy realnego wpływu bieżących wydarzeń na poszczególne stany faktyczne:**

1. w przypadku trwających naborów wniosków, których termin zakończenia przypada w najbliższych tygodniach – wydłużenie terminu zakończenia naboru wniosków;
2. w przypadku trwającej oceny projektów w ramach zakończonych naborów – wprowadzenie systemu zdalnej pracy członków KOP;
3. przeprowadzanie zaplanowanych komitetów monitorujących w trybie obiegowym;
4. w przypadku projektów, przy realizacji których występują lub mogą wystąpić opóźnienia – w zależności od konkretnego przypadku i po dokonaniu szczególnie

wnikliwej oceny rzeczywistego wpływu obecnej sytuacji na realizację danego projektu:

- aneksowanie umowy w celu wydłużenia terminów składania wniosków o płatność,
- aneksowanie umowy w celu zmiany terminu jego zakończenia;

5. w przypadku wydatków poniesionych w projektach, w których konieczne było odwołanie, w związku z obecną sytuacją, finansowanych w nich spotkań, szkoleń czy wyjazdów, możliwe jest uznanie poniesionych wydatków za kwalifikowalne, po dokonaniu wnikliwej analizy, w szczególności, czy poszczególni beneficjenci podejmowali niezbędne starania związane z odwołaniem spotkania i odzyskaniem zapłaconych w ramach projektów środków oraz czy te starania podejmowane były z odpowiednim wyprzedzeniem;
6. w odniesieniu do kontroli:
 - sugeruję przeprowadzenie analizy wykonalności kontroli systemowych w kontekście przechodzenia pracowników instytucji na system pracy zdalnej i dokonanie ewentualnych zmian planów kontroli systemowych w rocznych planach kontroli – może się bowiem okazać, że kontrole takie są wykonalne tylko w ograniczonym zakresie lub niewykonalne w pewnych terminach,
 - mając na względzie, że kontrole projektów w miejscu ich realizacji lub w siedzibie beneficjenta mogą zostać ograniczone w kontekście zwolnień od pracy pracowników-kontrolerów w związku z koniecznością zapewnienia opieki dla dzieci lub przez wzgląd na inne okoliczności (np. kwarantannę), sugeruję dokonanie przeglądu harmonogramów kontroli i urealnienie terminów wykonania czynności, w tym w szczególności rozważenie wykonania określonych czynności „zza biurka”.

Pragnę zwrócić Państwa uwagę na fakt, że zastosowanie wszelkich rozwiązań stanowiących odstępstwo od przyjętych reguł wdrażania funduszy unijnych powinno znajdować uzasadnienie w wystąpieniu siły wyższej, jaką w przedmiotowym przypadku stanowi pandemia koronawirusa, dlatego skorzystanie z tego typu rozwiązań musi być poprzedzone wnikliwą analizą każdego jednostkowego przypadku.

W świetle ugruntowanego orzecznictwa Sądu Najwyższego¹, siłą wyższą jest zdarzenie:

¹ Uchwała SN z dnia 13 grudnia 2007 r., III CZP 100/2007, LexPolonica 1765007; Postanowienie SN z dnia 16 listopada 2005 r., V CK 325/2005, LexPolonica 391769; Wyrok SN z dnia 26 czerwca 1980 r., II CR 164/80, LexPolonica 296151; wyrok SN z dnia 28 września

- a) zewnętrzne – mające swe źródło poza podmiotem, z którego działaniem związana jest odpowiedzialność odszkodowawcza,
- b) niemożliwe do przewidzenia, przy czym nie chodzi tu o absolutną niemożliwość przewidzenia jakiegoś zdarzenia, lecz o mały stopień prawdopodobieństwa jego pojawienia się w określonej sytuacji w świetle obiektywnej oceny wydarzeń,
- c) niemożliwe do zapobieżenia – nie tyle samemu zjawisku, ale szkodliwym jego następstwom przy zastosowaniu współczesnej techniki.

W załączeniu przesyłam Państwu, do stosownego wykorzystania, stanowisko Komisji Europejskiej, odnoszące się do możliwości uwzględniania wpływu siły wyższej (w przedmiotowym przypadku – powodzi) na realizację projektów współfinansowanych z Polityki Spójności.

Dodatkowo pragnę poinformować, że Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej aktywnie uczestniczy w toczących się na forum europejskim pracach, mających na celu dostosowanie przepisów prawa unijnego regulującego wdrażanie funduszy UE do bieżącej sytuacji zagrożenia epidemiologicznego. W przypadku pojawienia się możliwości wprowadzenia dalszych rozwiązań, pozwalających na bardziej elastyczne podejście do projektów, których realizacja może być zagrożona przez pandemię koronawirusa, zostaną Państwo o tym fakcie niezwłocznie poinformowani.

Z poważaniem

/podpisano elektronicznie/